

Bres. št. 16
25. 8. 1919

Pravila

Gospodarske zveze v Ljubljani,

registrovane zadruga z omejeno zavezo.

I. Tvrdba in sedež zadruga.

§ 1.) Tvrdba zadruga se glasi: »Gospodarska zveza v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo«, in nemški »Volkswirtschaftlicher Verband, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung«.

Zadruga ima svoj sedež v Ljubljani.

II. Predmet podjetja.

§ 2.) Zadruga ima namen:

- 1.) pospeševati zadružno organizacijo kmetijstva;
 - 2.) pospeševati v obče kmetijsko gospodarstvo svojih udov;
 - 3.) pospeševati trgovino in obrt svojih udov.
- namene dosega zadruga zlasti s tem, da

ad 1.

- a) združuje v sebi, kot osrednji zvezi, zadruge kmetijskega značaja, zasnovane temeljem zakona z dné 9. aprila 1873 drž. zak. št. 70, kakor: hranilnice in posojilnice Raiffeisnovega načina, kmetijska društva, skladiščne zadruge, gospodarske zadruge itd.;
- b) združuje istotako tudi druge zadruge, zasnovane temeljem zakona z dné 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70, kojih pridružitvev utegne služiti združnim namenom;
- c) posreduje promet pod a) in b) navedenih zadrug mej seboj in s trgov;
- d) sploh s svetom, podukom in dejanjem podpira in pospešuje delovanje pod a) in b) navedenih zadrug;
- e) pospešuje ustanovitev novih takih pridobitnih in gospodarskih zadrug, kakor so označene pod a) in b);
- f) pospešuje, odnosno izvršuje mej označenimi, sebi priklopljenimi, zadrugami denarno zravnavo z dovoljevanjem kredita ter s sprejemanjem in obrestovanjem denarnih prebitkov v tekočem računu;
- g) izvršuje strokovno revizijo pod a) in b) navedenih, društvu priklopljenih zadrug;
- h) se sploh poslužuje v okviru svojih pravil vseh postavnih sredstev v pospeševanje označene združne organizacije;

ad 2.

- a) pospešuje, s podukom, svetom in dejanjem kmetijstvo in gozdarstvo svojih udov;

- b) posreduje za svoje ude dobivanje kmetijskih potrebščin, posebno umetnih gnojil, semen, kmetijskega orodja, kmetijskih strojev itd.;
- c) posreduje za svoje ude razpečavanje kmetijskih pridelkov in kmetijsko-obrtnih izdelkov, h katerim se štejejo zlasti tudi izdelki domače obrtnije na kmetih;
- d) v popolnejšo dosego združnega namena pospešuje v občē kmetijstvo in gozdarstvo;

ad 3.

- a) pospešuje samostalno trgovino in obrt v soglasju z opravičenimi interesi kmetijstva;
- b) deluje za osvobojenje domačega obrtnika in trgovca od tujega kapitala;
- c) posreduje promet mej svojimi udi trgovci in obrtniki mej sabo, s pod a) in b) ad I. označenimi zadrugami in s splošnim trgovom, bodisi v svrhu nabave blaga ali v svrhu razpečavanja kateregakoli blaga ali obrtnih izdelkov.

§ 3). Zadruga snuje in vzdržuje v dosego svojih namenov skladišča.

Skladišča služijo zlasti:

- a) v svrhu razpečavanja kmetijskih pridelkov in obrtnih izdelkov, katere Zvezine zadruge ali pa posamezni združniki izročijo Zvezi v razpečavanje;
- b) v svrhu nabave vseh potrebščin na blagu za Zvezine zadruge, obrtnike in trgovce, ter kmetijskih potrebščin za ude-kmetovalce.

Razpečava, kakor tudi nabava se vrši ali, proti primerni posrednici, na račun naročevalca-uda, ali pa v lastnem računu Zveze; slučaju razpečave na račun naročevalca, sprejme poslednji od Zveze na isti izročeno blago primerno ponapredščino.

Zveza ima sama odločevati o tem, se li posluži enega ali drugega načina svojega posredovanja.

Zadruga je tudi opravičena, v svojih skladiščih založeno blago predelavati.

§ 4.) V § 2. ad 1. pod f) označeno nalogo sme Zveza ali sama neposredno izvrševati ali pa delno ali popolno izvrševanje te naloge poveriti kakemu denarnemu zavodu, v prvi vrsti »Ljudski posojilnici« v Ljubljani, ki že danes tvori osrednjo zadržno blagajno.

§ 5.) Glede v § 2.) ad 2. označenega Zvezinega smotra se posebej določa še sledeče:

- a) Vsak zadržnik ima pravico, v vseh kmetijstva ali gozdarstva tičočih se vprašanjih zahtevati sveta od zadruge. Ta pravica razteza se zlasti tudi na kmetijstvo ali gozdarstvo zadevajoče pravne zadeve. Zveza je obvezana vsaki taki zahtevi udov nemudoma brezplačno vstreči.

Zveza pa je opravičena, svoje člane-kmetovalce na zahtevanje tudi v drugih, ne neposredno kmetijstva ali gozdarstva tikajočih se pravnih zadevah s svetom in dejanjem podpirati in zlasti prizadevati se, da se preteče pravde med člani-kmetovalci poravnanim potom zaprečijo.

- b) Posebna naloga Zveze je, da varuje z vsemi zakonitimi sredstvi samostalno gospodarsko existenco svojih udov-kmetovalcev. V to svrhu

posreduje zlasti financijelno ranžiranje udovkmetovalcev proti zmerni, že naprej tarifarično določeni odškodnini. Če je pa eksekutivna prodaja kmetijskega posestva kakega uda neizogibna, se prizadeva zveza, da posestvo pred dražbo, pri ali tudi po dražbi bodisi sama, ali po kaki posojilnici v ta namen kupi, da je zopet izroči prejšnemu eksekutu, ali kakemu članu njegove rodbine, kot najemniku, z možnostjo, tekom let zopet pridobiti je v svojo last.

Če je pa izvršitev poslednjega namena Zvezi iz kateregakoli stvarnega ali osebnega vzroka nemogoča, ima tako kupljeno posestvo, po možnosti skupaj ali po kosih, prodati kmetovalcem pod najugodnejšimi plačilnimi uveti, ter pri enakih kupnih ponudbah vedno dati prednost svojim udom.

- c) Kakor je v § 3. označeno, bode si zadruga napravila svoja skladišča v ta namen, da nabavlja kmetijske potrebščine na debelo in jih potem za primerno ceno oddaja svojim udom. To se bode zgodilo ali neposredno, ali pa posredno po podružnicah odnosno po Zvezinih zadrugah.

Posebna naloga Zveze je tudi, z lastnimi napravami dobivati kmetijske potrebščine v svrhu oddaje svojim udom: v to spada zlasti snovanje in vzdržavanje semenskih nasadov, drevesnic, trtnic itd.

- d) V svrhu razpečavanja kmetijskih pridelkov Zvezinih udov bodejo služila Zvezina skladišča. V skladišča se bodejo prevzemali kmetijski pridelki in kmetijsko obrtni izdelki Zvezinih udov neposredno, ali pa posredno po Zvezinih zadrugah ali podružnicah, po dogovorjenih cenah in razpečavali na lastni račun Zveze — ali pa jih

bode Zveza prevzemala in razpečavala na račun oddajalcev, ter v tem slučaju na prevzeto blago dajala posojila.

e) Ker občni napredek kmetijstva in gozdarstva hasne tudi kmetijstvu in gozdarstvu Zvezinih udov, zato se peča zadruga tudi s pospeševanjem kmetijstva in gozdarstva, sploh in dosega ta smoter zlasti s tem, da

- 1.) snuje zadruga in naprave za povzdigo kmetijstva in gozdarstva;
- 2.) prireja primerne podučne shode ter izdaja primerne spise in tiskovine;
- 3.) snuje in vzdržuje strokovne knjižnice in kmetijski muzej;
- 4.) neguje kmetijsko in gozdarsko statistiko;
- 5.) prireja ali podpira kmetijske ali gozdarske razstave;
- 6.) deli javna priznanja, odlikovanja in darila za posebno hvalevredna prizadevanja in vspehe na polju kmetijstva in gozdarstva ter priporoča taka odlična prizadevanja ali vspehe pri c. kr. vladi ali deželnem zastopu v dosego priznanja in podpor;
- 7.) se primernim potom pri zakonodavnih državni in samoupravnih oblastnijah poteza za kmetijstvu in gozdarstvu koristne zakone, naredbe in naprave;
- 8.) izreka svoje mnenje o deželno kulturo zadevajocih zakonskih načrtih, nameravanih napravah in zavodih;
- 9.) sodeluje, na željo pristojne oblasti, pri razdeljevanju državnih, deželnih in drugih podpor za kmetijstvo ali gozdarstvo.

Pod 1.) 2.) in 3.) označeni zavodi in naprave imajo v prvi vrsti neposredno služiti zadrुžnikom.

§ 6.) V dosego svojih v predidocih §§ označenih smotrov prireja zadruga društvene shode ter izdaje primerne spise in tiskovine, zlasti pa lastno strokovno društveno glasilo.

Tudi se zadruga primernim potom pri zakonodavnih zborih, državnih in samoupravnih oblastvih poteguje za to, da se izdajejo zakoni in naredbе in snujejo naprave v prilog zadrुžnim smotrom.

III. Članstvo.

§ 7. Gospodarski zvezi zamorejo kot člani pristopiti:

- a) zadruge zasnovane temeljem zakona z dne 9. aprila 1873, d. z. št. 70, kojim prizna zvezino načelstvo v § 2 ad 1.) a) b) označena svojstva;
- b) druge juristične osebe;
- c) fizične osebe, ki se morejo vezati s pogodbami.

Pod a) označene zadruge, ako se sprejmejo v Gospodarsko zvezo, se imenujejo v njihovem razmerju k Gospodarski zvezi »Zvezine zadruge«; v Gospodarsko zvezo sprejeti trgovci in obrtniki imenujejo se v tem razmerju »Zvezini trgovci« odnosno »Zvezini obrtniki«, — vsi drugi zadrुžniki pa »redni člani«.

§ 8. Kdor želi zadrugi pristopiti, mora se oglašiti pri načelstvu, ki po svoji prosti previdnosti dovoljuje ali odreka sprejem.

Sprejem je še le pravokrepen, kedar pristopivši podpiše pismeno pristopnico ter vplača vpisnino v znesku 1 krone in zadrुžni delež.

Vpisnine so pa prosti člani Zvezine posojilnice, ki je založila glavni delež prve vrste za 1000 Kr.

§ 9. Člani, ki ne izpolnjujejo v teh pravilih določenih dolžnostij ali kojih obnašanje je v nasprotju se smotri, dobrim imenom ali kreditom Zveze ali kake Zvezine zadruga, smejo se sklepom Zvezinega načelstva izključiti iz zadruga. Zoper ta sklep je v roku 8 dnij potem, ko je bil izključen o sklepu obveščen, dopusten priziv na društveno razsodišče, ki nespodobno končno odločuje. Dokler ni priziv rešen, je izključen suspendiran od vseh pravic zadružnika.

Razun tega zgubi članstvo vsak zadružnik v sledečih slučajih:

- a) Ako je radi hudodelstva ali prestopka izgubil občinsko volilno pravico;
- b) če je prišel v konkurz ali sploh izgubil samostalno oskrbovanje svojega imetja;
- c) če umrje;
- d) juristične osebe, če se razdružijo.

Kdor želi prostovoljno izstopiti iz zadruga, mora isti pismeno naznaniti odpoved meseca oktobra in terjati od zadruga pismeno potrdilo odpovedi. Odstop velja še le s potekom tistega leta. Zadružni deleži izstopivših zadružnikov se izplačajo še le 1 leto po preteku tistega leta, v katerem se je prostovoljni ali neprostovoljni izstop izvršil.

§ 10. Vsak posamezni član vsake Zvezine zadruga stopi v neposredno razmerje nasproti Zvezi v toliko, da se sme, ako se izkaže s poverilom načelstva Zvezine zadruga, neposredno poslužiti tistih pravic, katere dovoljujejo ta pravila Zvezinim udom v § 2 št. 2 in ad 2 a), b), c) in d), odnosno v § 5.

§ 11. Vsak redni član zadruga ter vsak Zvezini trgovec in obrtnik ima vsako leto prispevati s zneskom 2 kron k stroškom združne uprave. Letni upravni prispevki so plačati meseca januarja vsacega leta na mestu Ljubljana.

Član, ki te dolžnosti točno ne izpolni, se smatra izstopivšim in njegov opravljeni delež v znesku 2 kron ali pa jednaki delni znesek trgovskega odnosno obrtnega deleža, zapade v korist zadrugi.

Zvezino načelstvo je opravičeno, v posebno uvaževanja vrednih slučajih dovoljevati izjeme od predstojećih določb.

IV. Zadržni deleži.

§ 12. Zadržni deleži so :

- a) Glavni deleži prve vrste po 1000 kron;
- b) glavni deleži druge vrste po 200 kron;
- c) trgovski deleži po 20 kron;
- d) obrtni deleži po 10 kron;
- e) opravljeni deleži po 2 kroni.

Vsaka posojilnica, ki se sprejme v Zvezo (> Zvezina posojilnica <) mora založiti vsaj eden glavni delež prve vrste za 1000 kron. Pri posojilnicah zelo malega poslovnega obsega se sme Zvezino načelstvo izjemoma zadovoljiti s založitvijo jednega ali več glavnih deležev druge vrste; v razmerju z rastočim poslovnim obsegom posojilnice pa mora Zvezino načelstvo zahtevati polagoma doplačila do svote glavnega deleža prve vrste.

Vsaka druga Zvezina zadruga mora založiti vsaj eden glavni delež druge vrste za 200 kron.

Stvar Zvezinega načelstva je pa, glede na obseg Zvezine zadruge dovoliti sprejem le pod pogojem, da ista založi dva ali več glavnih deležev druge vrste.

Vsak trgovec, ki se sprejme kot Zvezin član (Zvezin trgovec), mora založiti vsaj jeden trgovski delež za 20 kron. Tudi v tem slučaju pa sme Zvezino načelstvo staviti glede na obseg trgovine zadevnega člana pogoj, da mora več takih deležev založiti.

Vsak obrtnik, ki se sprejme kot član Zveze (Zvezin obrtnik), mora založiti vsaj jeden obrtni delež v znesku 10 kron. Ozirom na obseg zadevne obrti pa sme Zvezino načelstvo staviti pogoj, da mora dotični obrtnik dva ali več obrtnih deležev založiti.

Vsak redni član mora založiti vsaj jeden opravljeni delež za 2 kroni. Juristična oseba pa, ki hoče pristopiti kot redni član, mora založiti — če Zvezino načelstvo zahteva — najmanje 20 opravljenih deležev.

Zvezino načelstvo odločuje popolnoma svobodno in neprizivno, se-li smatra priglašeni ud kot trgovec ali obrtnik in li mora toraj založiti pod *c*) odnosno *d*) označeni delež — ali pa se smatra in sprejme kot redni član.

Vsak član sme z dovoljenjem načelstva založiti poljubno število glavnih, trgovskih, obrtnih ali opravljenih deležev.

Vsak delež je takoj v gotovini vplačati.

V. Bilanca. Razdelitev dobička in izgube.

§ 13. Bilanca se sestavi po sledečih načelih:

Med aktiva se vpisuje: gotovina, vrednostne listine po dnevnem kurzu, drugo nepremakljivo in premakljivo imetje in terjatve zadruge.

Med pasiva se vpisujejo: združni deleži, združna izposojila (dolgovi) in rezervni zakladi.

Kar ostane aktiv po odbitku pasiv, je čisti dobiček dotičnega leta.

§ 14. Bilanca se sestavi z 31. decembrom vsacega leta in se vjema poslovno leto s kalendaričnim.

§ 15. Mesec pred Zvezino skupščino predloži Zvezino načelstvo letni račun in bilanco Zvezinemu odboru v pregled. O odobritvi letnega računa in bilance sklepa končno Zvezina skupščina.

§ 16. Dobiček se steka ves v združne rezervne zaklade, ker se deleži ne obrestujejo in ne dajejo nikakih dividend. Število in značaj teh rezervnih zakladov, njihove namene in razmerje njihove dotacije, določa od leta do leta Zvezina skupščina.

§ 17. Če se pokaže zguba, katere ni moči pokriti iz tekočih letnih dohodkov, se seže najpred na morebiten poseben rezervni zaklad, ki se je ustanovil za pokritje takih zgub; če tega ni ali če ne zadostuje, se seže najpred na glavne deleže I. in II. vrste, toda k večjem do zneska ene desetinke teh deležev, tako, da pride od vsacega glavnega deleža I. vrste k večjem 100 kron in od vsacega glavnega deleža II. vrste k večjem 20 kron v poštev; če to jamstvo ne zadostuje, se seže na vse rezervne zaklade po vrsti, kojo določi Zvezina skupščina, — in če bi tudi to ne zadostovalo, na združne deleže in sicer v prvi vrsti le na glavne združne deleže prve in druge vrste.

Letna zguba se od teh deležev po razmerju njihovih zneskov odpiše.

Odpisane zneske morajo Zvezine zadrage takoj doplačati.

Še-le, ako bi vsi glavni deleži ne zadostovali v pokritje zgube, se poseže še na druge deleže in sicer po razmerju njihove velikosti. Če bi pa tudi vsi zadružni deleži ne zadostovali, se daljna plačila razdelijo na posamezne zadružnike v okviru in v razmerju njihovega zakonitega jamstva.

Prikrajšani zadružni deleži se morajo takoj polno doplačati.

VI. Uprava in vodstvo zadruga.

§ 18. Zadruga opravlja svoje zadeve samostalno s sodelovanjem vseh zadružnikov. Njeni organi so:

- 1.) Zvezina skupščina (občni zbor).
- 2.) Zvezin odbor.
- 3.) Zvezino načelstvo.
- 4.) Zvezin predsednik.
- 5.) Zvezino razsodišče.
- 6.) Zvezini uradniki in drugi uslužbenci.

Zvezina skupščina.

§ 19. Zvezina skupščina je občni zbor zadruga. Zvezina skupščina sestoji:

- 1.) iz odposlancev Zvezinih zadrug,
- 2.) iz Zvezinih trgovcev,
- 3.) iz Zvezinih obrtnikov,
- 4.) iz Zvezinih rednih članov.

Vsako Zvezino zadrugo zastopa na Zvezini skupščini njen načelnik. Če pa ta pri Zvezini skupščini ni prisoten, zastopa Zvezino zadrugo pooblaščenec, ki se izkaže s pravilno izdelanim pooblastilom načelstva Zvezine zadruge. Na isti način se vdeležujejo Zvezine skupščine Zvezine podružnice in sploh vse kot člani vpisane juristične osebe.

Vsaka Zvezina zadruga, ki je založila glavni delež prve vrste, ima na Zvezini skupščini za vsak založeni glavni delež prve vrste 5 glasov.

Vsak glavni delež druge vrste daje zadevni Zvezini zadrugi na Zvezini skupščini jeden glas.

Trgovskih deležev daje 10, obrtnih deležev 20, opravnih deležev pa 50 po eden glas. Na podlagi te vrste deležev zamore na občnem zboru tedaj le tisti zadružnik glasovati, ki ima svojih ali pa s pooblastilom v zastopstvo izročeni deležev toliko, da reprezentuje bodisi 10 trgovskih, 20 obrtnih ali 50 opravnih deležev.

Ta glasovalna pravica pa velja le z omejitvijo, da noben zadružnik na podlagi trgovskih, obrtnih ali opravnih deležev ne smé oddati več nego dva glasova.

Vsaka Zvezina podružnica ima kot taka na Zvezini skupščini en glas.

§ 20. Zadružniki, ki se osebno ne udeležijo Zvezine skupščine, smejo se dati zastopati po drugih zadružnikih kot pooblaščenih. Pooblaščenec se mora izkazati s pravilno izdelanim pooblastilom. Nihče pa ne sme niti v lastnem imenu, niti kot pooblaščenec, več kakor dva glasova oddati. Izvzeti so samo zastopniki Zvezinih zadrug, ki smejo na podlagi glavnih deležev Zvezinih zadrug poljubno število glasov na Zvezini skupščini zastopati.

§ 21. Noben zadružnik ne sme glasovati, kadar se gre za sklepanje o pravnem razmerju med njim odnosno med po njem zastopano korporacijo in Zvezo.

§ 22. Zvezina skupščina je sklepčna, če je zastopana vsaj jedna desetina glasov, ki pristojajo Zvezinim zadrugam. Če bi Zvezina skupščina ne bila sklepčna, skliče se z istim dnevnim redom najpozneje v 14 dneh druga skupščina, ki je potem brez ozira na vdeležbo sklepčna; poslednji pravni nasledek je v zadevnem razpisu izrecno navesti.

Kadar se pa gre za spremembo pravil ali za vprašanje razdružitve zadruga, je skupščina le sklepčna, če je zastopana vsaj polovica vseh glasov, ki pristojajo Zvezinim zadrugam. Toda tudi v slučaju, če taka skupščina ni sklepčna, zamore se sklicati v 14 dneh nova skupščina z istim dnevnim redom, ki je potem brez ozira na vdeležbo sklepčna. V razpisu druge skupščine je na brezpogojno sklepčnost izrecno opozarjati.

§ 23. Zvezina skupščina vrši se redno enkrat na leto in sicer najpozneje do 31. maja. Skliče jo Zvezino načelstvo temeljem sklepa Zvezinega odbora, potem, ko je letni račun zgotovljen. Za veljavnost zadevnega razpisa zadostuje, da ga podpiše Zvezini predsednik.

Izvanredna Zvezina skupščina se skliče, če se to Zvezinemu načelstvu, odboru ali pa Zvezinemu predsedniku potrebno zdi, ali če to zahteva od Zvezinega predsednika peti del Zvezinih zadrug z izrecno navedbo predmetov posvetovanja in sklepanja.

Vabilo na Zvezino skupščino izvrši se pravoveljavno tako, da se 14 dni prej dan, ura, kraj in dnevni red Zvezine skupščine razglasi v Zvezinem glasilu (§ 51) po previdnosti Zvezinega predsednika ali načelstva pa tudi še v drugih listih.

§ 24. Vsaka Zvezina zadruga in podružnica, kakor tudi vsak zadružnik, ki ima pri Zvezini skupščini glasovalno pravico, je opravičen oglasiti samostalne predloge za dnevni red. Taki samostalni predlogi se morajo sprejeti v dnevni red Zvezine skupščine, če spadajo po pravilih v nje delokrog in če so vsaj 14 dni pred razpisom Zvezine skupščine Zvezinemu predsedniku naznanjeni. Sicer so predlogi o predmetih, ki niso na dnevnem redu, dopustni, toda o takih predlogih se zamore le posvetovati, ne pa o njih sklepati, izvzemši o predlogu, da naj se skliče izvenredna skupščina: o poslednjem predlogu se mora vsigdar takoj sklepati.

§ 25. S posvetovalnim glasom se sme Zvezine skupščine udeležiti vsak Zvezin zadružnik in vsak član kake Zvezine zadruge.

S posvetovalnim glasom se nadalje vdeležujejo Zvezine skupščine tisti uradniki Zveze, katere Zvezin predsednik v to pokliče.

§ 26. Na Zvezini skupščini predseduje Zvezini predsednik ali njegov namestnik. Predsednik imenuje potrebno število zapisnikarjev in skrutinatorjev. Zapisnikarji so lahko tudi Zvezini uradniki, skrutinatorji pa le zadružniki, ki so k glasovanju opravičeni.

§ 27. Glasuje se na Zvezini skupščini z vsklikom ali pa po imenih. Z vsklikom glasuje se takrat, kedar se pokaže v predmetu popolno soglasje vseh k glasovanju opravičenih udeležencev skupščine in nihče teh udeležencev temu načinu glasovanja ne oporeka.

Kedar se pa pokaže kako nesoglasje ali pa ugovor proti glasovanju z vsklikom, mora se vršiti glasovanje po imenih.

Vsak, kdor hoče glasovati, mora se ob prihodu na skupščino zglasiti pri predsedniku ter izkazati svojo glasovalno pravico in nje obseg. Predsednik sprejme vsa izkazila in provzroči, da se k glasovanju opravičeni udeleženec in obseg njegove glasovalne pravice zabeleži v zapisnik. Kedar pride do glasovanja po imenih, prečita zapisnikar imena k glasovanju opravičenih udeležencev in vsak izmed njih odda svoj glas za vprašljivi predlog ali proti istemu z »da« ali »ne«.

Volitve se vršijo po listkih. A tudi pri volitvah je drug način glašovanja dopusten, če skupščina soglasno to sklene. Če se vrši volitev po listkih, pokliče zapisnikar zaporedoma k glasovanju opravičene udeležence in vsak odda toliko glasovnic, kolikor ima glasov.

Pri vsakemu glašovanju odločuje absolutna večina oddanih glasov. Če se glasovi jednako razdele, se smatra predlog, o katerem se je glasovalo, kot odklonjen.

Če pri volitvah nihče ne doseže absolutne večine, se vrši ožja volitev, pri kateri odločuje relativna večina glasov. Če bi pa pri ožji volitvi na ta način vsled enakosti glasov bilo smatrati več oseb kot izvoljenih, nego jih je voliti, odločuje med tistimi osebami, ki so dosegle enako število glasov, po predsedniku vzdignjeni žreb.

Predsednik se sme glasovanja vdeleževati.

Predsednik konstatuje in razglasi skupščini izid glašovanja in volitev; njegovo zadevno konstatovanje in razglasilo je brezpogojno merodajno za vspeh glašovanja odnosno volitve.

§ 28. Predmeti sklepanja Zvezine skupščine so :

- 1.) Sprememba pravil,
- 2.) razdružba in likvidacija zadruga,
- 3.) potrjenje letnega računa in bilance,
- 4.) volitev Zvezinega odbora in rabsodišča,
- 5.) odstavljenje Zvezinega odbora
- 6.) sklepanje o porabi čistega dobička, o snovanju in dotiranju rezervnih zakladov,
- 7.) odločevanje o pritožbah zoper poslovanje Zvezinega odbora,
- 8.) odločevanje o razlagi zadružnih pravil in prejšnjih sklepov Zvezine skupščine; pravna pot je v tem oziru izključena.

§ 29. O Zvezini skupščini je sestaviti zapisnik, katerega podpiše predsednik, vsaj jeden zapisnikar in še dva k glasovanju opravičena udeleženca Zvezine skupščine. Sklepi Zvezine skupščine se vpisujejo v posebno knjigo in razglašajo v Zvezinem glasilu. Od poslednje razglasitve so izvzeti tisti sklepi, kateri so se pri Zvezini skupščini sami proglasili kot tajni.

Vpis sklepov v dotični knjigi mora biti ravno tako podpisan, kakor zapisnik.

Zapisnik o Zvezini skupščini se prečita na prvi sledeči Zvezini skupščini, ki o morebitnih ugovorih proti sestavi zapisnika končno sklepa; če se sklenejo spremembe v besedilu zapisnika, se morajo iste kot dodatek pristaviti prvotnemu zapisniku in znova pra-

vilno podpisati. Če se sprememba tiče kakega sklepa, se mora ista tudi na slični način označiti v knjigi, v katero se vpisujejo sklepi skupščine.

Zvezin odbor.

§ 30. Zvezin¹ odbor sestaja iz 30 članov, katere izvoli Zvezina skupščina za dobo 3 let. Od teh 30 odbornikov je voliti 20 iz članov Zvezinih zadrug, 5 iz Zvezinih trgovcev, 3 iz Zvezinih obrtnikov in ostala dva iz rednih članov. Dokler pa taka razdelitev odborniških mandatov zaradi tega ni mogoča, ker ne dostaja zadružnikov zadevnih vrst, pripadejo dotični mandati tudi še članom Zvezinih zadrug.

Vsaj deset odbornikov mora imeti svoje stalno bivališče v okolišu ljubljanskega okrajnega sodišča, a od teh najmanje pet v ljubljanskem mestu samem. Ostali odborniki naj se kolikor mogoče porazdelijo na posamezne pokrajine Zvezinega okoliša.

Vsako leto izstopi jedna tretjina izvojenih odbornikov in se po dopolnilni volitvi nadomesti. Izstopivši smejo zopet voljeni biti. V prvih dveh letih združnega obstanka določi izstopivše po predsedniku vzdignjeni žreb, pozneje pa odločuje triletna poslovna doba, tako, da vsak odbornik odstopi, ko je spolnil triletno poslovno dobo. Vedno pa ostane odbor do Zvezine skupščine v svojih funkcijah.

§ 31. Zvezin odbor voli vsako tretje leto v prvi seji, ki sledi Zvezini skupščini, iz svoje srede Zvezinega predsednika in 2 namestnika, in sicer prvega in drugega podpredsednika, za dobo 3 let. Zvezin predsednik in oba podpredsednika morajo imeti stalno bivališče v okolišu ljubljanskega okrajnega sodišča in

sicer predsednik in prvi podpredsednik vsekako v Ljubljani sami. Da se osigura 3letna poslovna doba za Zvezinega predsednika in njegova namestnika, se določa, da so isti v prvih 2 letih združnega obstanka od izžrebanja v smislu § 30 izvzeti, in da so torej še-le po preteku prvih 3 let združnega obstanka podvrženi novi volitvi v Zvezino skupščino.

Zvezin odbor se shaja vsaj vsakega pol leta enkrat v svrhu določitve smeri in obsega združnega delovanja in kontrole načelstvenega poslovanja. Zbere se odbor na pismeno povabilo Zvezinega predsednika, kateri mora isto vsakemu odborniku vsaj 5 dni pred sejo odposlati.

Zvezin odbor se shaja v Ljubljani. Odborniki, ki stanujejo izven Ljubljane, dobivajo, ako se seje udeležijo, odškodnino za svoje popotne stroške. Predsednik mora sklicati Zvezini odbor, ako to zahteva jedna tretjina odbornikov, naznanivši razloge. Odborovi seji predseduje Zvezin predsednik ali njegov namestnik. S posvetovalnim glasom se vdeležijo odborovih sej tisti Zvezini uradniki, katere predsednik v to pokliče.

Odbor sme svoje seje proglasiti kot javne: v tem slučaju sme seji prisostovati vsak Zvezin član in vsak član kake Zvezine zadruge. Poslušalci pa so obvezani, opustiti vsako znamenje pritrjevanja ali graje — sicer je dolžnost predsednika, javnost takoj izključiti.

§ 32. Delokrog Zvezinega odbora obsega:

1.) določitev kraja, časa in dnevnega reda za Zvezino skupščino;

2.) pripravo predmetov, ki se imajo na Zvezini skupščini vzeti v pretres;

3.) sestavo poslovnega reda za Zvezin odbor in za vse notranje poslovanje zadruga, zlasti predpise gledé knjigovodstva;

4.) odobritev letnega proračuna za upravne stroške in odobritev izdatkov, ki niso bili v proračun postavljeni;

5.) pregled letnega računa;

6.) volitev Zvezinega načelstva, in kontrolo njegovega poslovanja;

7.) rešitev drugih zadev, katere morebiti Zvezina skupščina odboru odkaže v rešitev;

8.) dovolitev ustanovitve Zvezinih podružnic, določitev njihovega delokroga in odobritev njihove organizacije;

9.) določitev smeri in obsega Zvezinega poslovanja v okviru pravil;

10.) odmero odškodnine izvenljubljskim odbornikom za popotovanje k sejam odbora ali načelstva.

§ 33. Zvezin odbor sklepa z absolutno večino glasov; pri enakosti glasov odloči glas predsednika.

Volitve Zvezinega odbora se vršijo po listkih in če se ne doseže absolutna večina glasov, se vrši ožja volitev tako, kakor pri glavni skupščini po § 27.

Zvezin odbor je sklepčen ob navzočnosti desetero svojih članov.

§ 34. O vsaki seji Zvezinega odbora je sestaviti zapisnik, katerega podpišejo predsednik, zapisnikar in dva odbornika. Zapisnikarja, ki sme biti tudi Zvezin uradnik, imenuje predsednik.

§ 35. Če kak odbornik mej letom izstopi, sme se odbor s sejnim sklepom do prihodnje Zvezine skupščine potom kooptacije dopolniti. Mandat kooptiranega odbornika premine v istem hipu, ko se snide prva kooptaciji sledeča Zvezina skupščina.

Zvezino načelstvo.

§ 36. Zvezino načelstvo sestoja

1.) iz Zvezinega predsednika, obeh podpredsednikov in

2.) iz čvetero nadaljnih od Zvezinega odbora z absolutno večino glasov voljenih članov Zvezinega odbora.

Vsi člani Zvezinega načelstva morajo imeti stalno bivališče v Ljubljani ali pa vsaj v okolišu ljubljanskega okrajnega sodišča. Če je v Zvezini odbor voljenih kaj zastopnikov Zvezinih trgovcev in obrtnikov, stalno bivajočih v okolišu ljubljanskega obrajnega sodišča, ima se vsaj po jeden član Zvezinega načelstva vzeti iz navedenih vrst združnikov.

§ 37. Delokrog Zvezinega načelstva obsega vse tiste posle, kateri niso izrecno pridržani Zvezini skupščini ali pa Zvezinemu odboru.

Na zunaj pa so pravna dejanja načelstva vsakako za zadrugo obvezna.

Za prekoračenje delokroga je načelstvo zadrugi odgovorno.

§ 38. Zvezino načelstvo se zbira po potrebi, na pismeno povabilo Zvezinega predsednika. Predseduje Zvezini predsednik ali njegov namestnik.

Zvezino načelstvo je sklepčno, če so vsaj trije člani prisotni.

Sklepa se z absolutno večino glasov, pri enakosti glasov odločuje mnenje predsednika.

§ 39. Dokler se Zvezin odbor ne snide, prevzame Zvezino načelstvo tudi vse agende odborove. Toda za svoje zadevne ukrepe je odboru odgovorno in mora iskati njegove naknadne odobritve.

O vsaki seji Zvezinega načelstva je sestaviti zapisnik, katerega podpiše predsednik in še jeden član načelstva.

§ 40. Zvezin predsednik sme po svoji previdnosti Zvezine uradnike vabiti k načelstvenim sejam, s posvetovalnim glasom.

§ 41. Članom načelstva, ki ne bivajo v Ljubljani, pristoja za njihovo potovanje k sejam povrnitev gotovih stroškov.

§ 42. Zadružno načelstvo podpisuje pravoveljavno za zadrugo tako, da se pod zadružno tvrdko podpiše predsednik ali njegov namestnik in še eden član zadružnega načelstva.

Člani združnega načelstva so takoj po njihovi izvolitvi naznaniti za vpis v združni register. Njihova legitimacija je zadevni volilni zapisnik Zvezinega odbora.

Zvezini predsednik.

§ 43. Zvezin predsednik zastopa Zvezo na znotraj in zunaj in ima pravice in koristi Zveze in v Zvezi združenih zadrug varovati na vse strani.

Zvezinemu predsedniku pristojna vrhovno vodstvo tekočih poslov v smislu pravil in sklepov Zvezinih skupščin, Zvezinega odbora in Zvezinega načelstva.

Zvezin predsednik zastopa zadrugo tudi pred sodiščem v pravnih in izvenpravnih zadevah, ne da bi zato potreboval kakega posebnega pooblastila.

Zvezin predsednik posluje tako dolgo, da izvoli odbor novega predsednika.

Kedarkoli je Zvezin predsednik zadržan, nadomešča ga v vsakem oziru prvi, in če je tudi ta zadržan, drugi podpredsednik.

Če bi pa vsi trije predsedniki bili zadržani, prevzame vodstvo zadruge po letih najstarejši član načelstva, ki mora v slučaju stalnega zadržka predsedstva takoj sklicati sejo Zvezinega odbora, da poslednji potrebno ukreno.

Zvezino razsodišče.

§ 44. Zvezino razsodišče razsoja neizpodbojno v vseh pravnih sporih, ki nastanejo iz združnega raz-

merja med posameznimi zadružniki ali med zadružniki in zadrugo oziroma Zvezinim odborom ali načelstvom ali pa mej Zvezinim odborom in načelstvom.

S svojim pristopom k zadrugi podvrže se vsak zadružnik v vseh predstoječe označenih pravnih zadevah neprizivni rzsodbi zadružnega rzsodišča.

Tudi v drugih pravnih zadevah zadružnikov izreka Zvezino rzsodišče pravoveljavno rzsodbo, če se prizadeti prostovoljno podvržejo njegovemu rzsodilu.

§ 45. Rzsodišče obstoji iz 7 udov, katere izvoli Zvezina skupščina iz členov Zvezinih zadrug in iz drugih Zvezinih članov za dobo 3 let. Izključeni so od rzsodišča člani Zvezinega odbora.

Rzsodišče izvoli iz svoje srede predsednika z absolutno večino glasov. Pri enakosti glasov odločuje žreb. Če je predsednik začasno zadržan, namestuje ga od njega določeni član rzsodišča.

Rzsodišče je sklepčno, če so bili vsi člani k seji vabljeni in če se razun predsednika vsaj še 2 člana udeležita seje.

K vsaki seji rzsodišča vabiti je Zvezino načelstvo, ki je opravičeno, odposlati svojega zastopnika s posvetovalnim glasom.

§ 46. Rzsodišče je pri svojih odločbah vezano na sklepe Zvezine skupščine o razlagi pravil ali skupščinskih sklepov.

§ 47. Kadar se gre za sporno zadevo člana rzsodišča, je isti od svoje funkcije izključen.

§ 48. Kdor se obrne na razsodišče, mora to storiti s pismeno vlogo, katero vloži pri predsedniku razsodišča.

Razsodišče sklepa z absolutno večino glasov. Predsednik se vsikdar vdeleži glasovanja. V slučaju enakosti glasov obvelja tisto mnenje, kateremu se je pridružil predsednik.

§ 49. Za poslovanje razsodišča sestavi se poseben poslovnik. Ta poslovnik sestavi razsodišče samo.

Zvezini uradniki in drugi vslužbenci.

§ 50. Zvezino načelstvo namešča po potrebi uradnike in druge uslužbence, določa njihov delokrog in jim odmerja plačo, — to vse v okviru proračuna odnosno dovolitve Zvezinega odbora.

V ostalem veljajo glede združnih uslužbencev določila § 26 zak. z dné 9. aprila 1873 dr. št. 70.

Legitimirajo se vsi vslužbenci (uradniki in drugi) po pismenem dekretu, katerega sprejmejo pri imenovanju, odnosno po pismenem pooblastilu, katero označuje njihove morebitne pravice, zadrugo na zunaj zastopati.

Razglasila zadruga.

§ 51. Zadruga razglašá svoja razglasila v združnem glasilu. Glasilo zadruga je tisti v Ljubljani izhajajoči, bodisi od zadruga same izdani ali drugi časopis, katerega Zvezini odbor proglasi kot združno glasilo.

Prvotni sklep razglasiti je takoj v ljubljanskem uradnem listu in po previdnosti načelstva tudi še v drugih listih, morebitne spremembe sklepa pa poleg v ljubljanskem uradnem listu tudi še v dotedanjem glasilu; toda tudi za pravoveljavnost tega razglasila zadostuje objava v uradnem listu.

Če smatra zadružno načelstvo kot umestno, sme zadružna razglasila objaviti razun v zadružnem glasilu tudi še v drugih časopisih in sploh še na drug način: zlasti se sme v važnejših slučajih poslužiti oblike okrožnice do Zvezinih zadrug.

Vsaka Zvezina zadruga sprejema po 5 iztisov, vsak drug Zvezin član pa po 1 iztis Zvezinega glasila brezplačno.

Dokler Zvezini odbor ne določi zadružnega glasila, razglaša Zveza svoja razglasila v ljubljanskem uradnem listu in v ondotnem dnevniku »Slovenec«, — po previdnosti Zvezinega načelstva pa tudi še v drugih listih.

Zvezino poslovanje.

§ 52. Zvezino poslovanje se deli v najmanj dva oddelka: Zadružni oddelek in kmetijski oddelek.

V prvi oddelek spadajo zlasti naloge, označene v § 2. št. 1 in 3, v kmetijski oddelek pa zlasti agende, označene v § 2 št. 2.

Pravica Zvezinega odbora, poslovanje drugače razdeliti, ostane nedotaknjena.

§ 53. Zadrúžne knjige se vodijo po doloèilih trgovskega prava.

§ 54. Koncem poslovnega leta sklène naèelstvo knjige in raèune in sestavi letni raèun. Letni raèun ima vsekako obsezati:

- 1.) Vse dohodke in stroške (raèun prometa);
- 2.) raèun dobièka in zgube;
- 3.) raèun bilance.

§ 55. Strokovna revizija Zvezinih zadrug vrši se do sledeèih naèelih:

Vsaj vsako drugo leto se mora vsaka Zvezina zadruga v vseh panogah osnove in uprave po strokovno izobraženem Zvezinem revizorju revidirati.

Na zahtevanje Zvezine zadruge ali pa vsled odloèbe Zvezinega naèelstva se smejo vedno vršiti tudi izvenredne revizije. Redne Zvezine revizije se vršijo brezplaèno. Za izvenredne revizije pa mora Zvezina zadruga plaèati odškodnino, katero doloèi Zvezino naèelstvo.

§ 56. Naèelstva Zvezinih zadrug morajo Zvezinemu revizorju dovoliti vpogled v knjige in spise zadruge, pregled zadrúžne blagajne in zaloge na blagu, sploh, pregled vsega zadrúžnega imetja.

Pri reviziji vsake Zvezine zadruge naj posreduje èlan njenega nadzorstva.

Razdružba zadruge.

§ 57. Če se Zadruga razdruži, pripade čisto Zvezino premoženje Zvezinim zadrugam po meri zneskov od njih založenih glavnih deležev; Zvezina skupščina pa sme v tem oziru tudi drugače določiti.

Zaveza zadružnikov.

§ 58. Zaveza zadružnikov je omejena v smislu III. pogl. zak. z dné 9. aprila 1873, d. z. št. 70.

Vsak zadružnik jamči za zadružne zaveze poleg s zneskom svojih deležev tudi še z nadaljnim zneskom, ki se po različnosti deležev določi sledeče:

Zvezine zadruge jamčijo poleg s svojim deležem še z dvakratnim zneskom istih. Ravnotako jamčijo trgovski in obrtni člani razun s svojim deležem še z dvakratnim zneskom istih.

Redni člani pa jamčijo poleg sè zneskom svojih deležev še s štirikratnim zneskom istih.

Toraj daje jamstva: vsak glavni delež prve vrste za 3000 kron, vsak glavni delež druge vrste za 600 kron, vsak trgovski delež za 60 kron, vsak obrtni delež za 30 kron in vsak opravilni delež za 10 kron.

Zvezine podružnice.

§ 59. Zvezine pozdružnice se snujejo z dovoljenjem Zvezinega odbora, kateri določa njihov delokrog ter notranjo in vnanjo osnovo v okviru Zvezinih pravil. Dokler se Zvezini odbor ne snide, sme za-

družno načelstvo provizorično dati dovoljenje za osnovanje podružnice. To dovoljenje je pa končno odvisno od odobrenja po Zvezinem odboru.

Prehodna določba.

Člani prvega, provizoričnega, zadružnega načelstva so:

Predsednik: *Dr. Ivan Šusteršič*, advokat v Ljubljani.

Prvi podpredsednik: *Josip Šiška*, knezoškofijski kancelar v Ljubljani.

Drugi podpredsednik: *Anton Belec*, župan, posestnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Kot člani: *Dr. Brejc Janko*, odvetniški koncipijent v Ljubljani.

Dr. Janešič Ivan, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Kolar Matija, župnik pri D. M. v Polji.

Dr. Schweitzer Viljem, odvetniški koncipijent v Ljubljani.

Legitimujejo jih ta pravila:

Provizorično Zvezino načelstvo ima nalogo, izposlovati registriranje teh pravil in sprejemati pristopne izjave tako dolgo, da priglasi vsaj 20 Zvezinih zadrug svoj pristop; potem mora takoj sklicati prvo (osnovno) Zvezino skupščino, kateri predseduje predsednik provizoričnega načelstva.

Na osnovalni Zvezini skupščini ima glas vsak do takrat od provizoričnega Zvezinega načelstva sprejeti član po določilih § 19.

Oсноvalna Zvezina skupščina se skliče z razpisom v ljubljanskem uradnem listu in v ondotnem dnevniku »Slovenec«.

Po prvi Zvezini skupščini skliče še predsednik provizoričnega načelstva prvo sejo Zvezinega odbora in jo vodi tako dolgo, da se pravilno izvoli Zvezin predsednik: v istem hipu vgasne mandat provizoričnega načelstva.

Tisk J. Blasnikovih naslednikov v Ljubljani.

Univerzitetna knjižnica Maribor

S

74420

097506622

COBISS ©